

DOMOLJUB

Izšla vsak žetrik. Cena mu je 8 K na leto. (Za Nemčijo 8 K 00 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 00 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisal in dopisal se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Korožina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 16. junija 1910.

Leto XXIII.

Naša zemlja je zdrava.

Naša domovina je lepa. Na razmerno majhnem prostoru tolika razlika! Gore, ki jim skalne glave krijejo leto in dan ledene krone, malo proč od njih pa doline, kjer pripeka južno solnce, zeleni lovor, rodi smokva in se smeje rumena citriona. Živinoreji se ponujajo najlepše planine, rodovitne ravni pa pokrivajo njive, ki iz njih kali žitno klasje. Obširni gozdi se raztezajo po gorah in senčijo doline; na južnih brezuljkah pa poganja zelena trta. Premogove žile se bogato skrivajo v globočinah; rude raznih vrst še čakajo, da jih vzdigne pridna roka. Ob južnem in južnovzhodnem robu našega doma se pa odpira višnjevo morje in se ponuja, da na svojem valovitem hrbtu ponese sadove našega truda v širni svet. Bistre, skokonoge reke, ki se pretakajo po naših dolinah, kažejo svoje vodne moči in kličejo, naj jih umni obrtnik porabi v svojo in splošno korist.

Kakor ustvarjena je naša lepa zemlja za blagostanje in izpričuje resnico Vodnikovih besedi: Slovenec, tvoja zemlja je zdrava! Vendar ne more preživiti svojih otrok. Za obrt tal dovolj; naši najkrepkejši možje in mladeniči pa nosijo preko morja prodajat svoje mišice tujemu kapitalu in hodijo za kos kruha bogatit tuje ljudi. Od morja nimamo družega takorekoč nič, nego da naši rojaki opravljajo na ladajah kaka težaška, slabo plačana dela. Velika trgovina je tako vpeljana, da marsikatera vrsta naših izdelkov roma najprej na Dunaj ali na Češko in se odondot vrača zopet nazaj k nam in dalje na jug pod tujim imenom, podražena za prevoznino in dobičke posredovalcev.

Dozdaj so v naši državi imele severne dežele skoraj edine veljavo in pomen. Ves obrt, vsa trgovina se je razvijala tam gori; nas so pustili v nemar v vseh ozirih. Zdaj se je jelo vendarle daniti. Vedno bolj spoznava avstrijski obrtnik in trgovec, da je bodočnost naše države samo na jugu in vzhodu, pred vsem na Balkanu. Četudi neradi, bodo morali vendar le spoznati, da vodi pot tjakaj samo skozi našo domovino in da samo izobraženi, gospodarsko trdni in narodno osamosvojeni Slovenec in Hrvat moreta držati odprta vrata v dežele, kjer se dobe glavni kupci za naše izdelke. Leta 1907. se je na Balkan prodalo za 300 milijonov kron našega blaga. Vsega skupaj se je izvozilo v tuje države to leto za 2.457.300.000 kron; potemtakem je šlo več nego 12 odstotkov v balkanske države, zlasti tkanega blaga, kovin, sladkorja in piva.

Angleži bodo, kakor smo že pisali, kmalu vpeljali carino na tuje blago in s tem obtežili zlasti Nemcem njihove zunanje trge. Velika nevarnost je torej, da se potem Nemci vržejo na Balkan in nas, če ne bomo pametni, izpodrinejo. Zdaj imamo v Avstriji po tovarnah nekaj nad tri milijone delavcev. Kaj bi bilo, ko bi velike tovarne ne dobile več kupcev za svoje blago in bi vrgle na stotisoče delavcev na cesto? To bi se seveda silno poznalo tudi za kmeta, čegar živini in drugim izdelkom so ravno delavci stalni in zanesljivi kupci.

Zato je sveta dolžnost naše države pridobiti si prijateljstvo balkanskih, po večini slovanskih narodov. Ne rečemo, da ni v tem oziru požrtvovalni obisk našega cesarja v Bosni in Hercegovini mnogo pomagal, toda za trajno taki obiski ne morejo ohraniti vpliva. Dokler bodo Srbi in Bolgari videli, da so njihovi rojaki v Avstriji, Slovenci in

Hrvatje, samo takorekoč naroda druge vrste, manjvredni ljudje pred državo, dokler se bodo morali bati, da si z ožjo zvezo z Avstrijo nakopljejo na vrt nemško in madjarsko kopito, toliko časa ne bomo imeli med njimi zvestih prijateljev.

Kakor smo že rekli, se zdaj obrača na boljše. Razmere silijo vlado in kapitaliste, da pričenejajo računati z nami. Naši poslanci porabljajo v državnem zboru vsako priliko, da poudarjajo pomen naše domovine in našega ljudstva. Počasi padajo stoletni predsodki, polagoma se kruši nemška pohlepnost in upati smemo, da bo zdrava pamet premagala nenasitno požrešnost nemške politike, ki je hotela iz naše domovine napraviti nemško pokrajino.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Naša vlada je sedaj v nemali zadregi radi laške fakultete. Ker je opazila, da zelo vplivni politiki nočejo ničesar slišati o tem, da bi se ustanovila laška fakulteta v Trstu, ker dobro vedo, da bi služila le za razširjanje in utrjevanje protiaustrijskih iredentističnih mislij, zahteva sedaj od svojih strank na vsak način, da ji dovoli ustanoviti laško fakulteto na Dunaju. To pa zopet razburja Nemce, ki trde, da bi se s tem omadeževal čisto nemški značaj Dunaja. Lahki pa groze, da izstopijo iz vladne večine in glasujejo proti proračunu, če jim vlada ne zagotovi pravne fakultete do torka, ko se ima pričeti podrobna razprava o proračunu v zbornici. Bienerth je torej v nevarnosti, da se mu kar čez noč razkadi njegova večina

v zbornici. Zato poizkuša z lepo in grdo pripraviti Nemce do tega, da se udajo in glasujejo za to, da se da Lahom pravna fakulteta na Dunaju. Grozil je celo, da odstopi, če večina ne ugodl njegovim želji in opisaval je celo svojim neposlušnim varovancem, kako bodo v Italiji (!) hudi, če ne dobe avstrijski Lah svoje fakultete. Krščanski socialci so menda pripravljene glasovati za to, da se ustanovi laška fakulteta le provizorično na Dunaju za tri leta. Nacionalcem je pa tudi to preveč, ker so sploh zoper vsako nenemško visoko šolo. Skoraj gotovo se bo pa stvar zopet zavlekla, ker so se češki poslanci postavili na stališče, da se ta stvar ne sme rešiti brez Slovencev ali celo proti njim. Zelo čudno vlogo pa igra pri tem vprašanju znani Ploj. Na vsak način bi se rad izmuzal, da bi mu ne bilo treba odločno nastopiti proti laški fakulteti in proti vladi, dokler vlada ne da nam slovenskega vseučilišča. Predlagal je, naj bi imeli jugoslovanski poslanci sejo, da sklepajo o postopanju glede tega vprašanja. Slovenski klub mu je pa odgovoril, da je zanj še vedno merodajen sklep Narodne zveze, da se ne dovoli laške fakultete, dokler vlada ne izpolni naših želja po slovenskem vseučilišču. Ravno isto so sklenili tudi Plojevi ožji tovariši v Jugoslovanski zvezi in s tem pokazali, da so Ploja in njegovih sebičnih spletk že siti.

Vprašanje rešitve narodnih sporov v Avstriji s pomočjo okvirnega narodnostnega zakona je zopet obtičalo. Parlamentarna komisija čeških poslancev namreč ni zadovoljna z načrtom takega okvirnega zakona, kot ga je izdelal češki agrarec Bukvaj. Kot se čuje, pripravljva sedaj poslanec Kramař nov načrt.

V Poljskem kolu je nastalo precejšnje nesoglasje med posameznimi strankami. Govori se celo, da bo moral odstopiti sedanji načelnik Glombinski in napraviti prostor drugemu.

V zbornici je bila zadnji teden posebno zanimiva debata o ogrskih volitvah. Povod za debato so dale interpelacije poslanca Korošca in drugih poslancev, zakaj so se rabili avstrijski vojaki pri ogrskih volitvah proti nemažarskim narodnostim. Bienerth je odgovoril, da je zahtevala ogrska vlada vojake samo za vzdrževanje reda. Po § 3. brambenega zakona se pa sme uporabljati armada tudi za vzdrževanje reda v državi, stroške pa mora plačati ona državna polovica, ki vojaštvo zahteva. Dr. Korošec je predlagal, naj se vrši v prihodnji seji debata o tej izjavi ministrskega predsednika. Predlog je obveljal, zato je bila v četrtek velika debata, kjer so govorniki kar od kraja prijemali ogrsko vlado radi nepostavnosti pri volitvah. Notranji minister je sicer zagovarjal ogrsko vlado, a sramotnih ogrskih volitev ne spravi nobena lepa izjava več iz zgodovine.

Zbornica je sprejela načrt zakona, po katerem se zviša svota, ki se uradnikom sme zarubiti. Dosedaj je znašala

ta svota letno 1600 K in pokojnina 1000 kron. Po novem zakonu se zviša prva svota za 400 K in druga za 200 K. Vlada je utemeljevala svoj načrt z draginjo. — Dalje je sprejela zbornica izpremembo obrtne postave, po kateri je moral delavec ali posel plačati gospodarju škodo, ki je temu nastala, če je delavec ali posel zapustil službo prej kot 14 dni po odpovedi službe in je bil povrh še zaprt. Nasprotno je pa mogel zahtevati samo plačo za one dni, kolikor ga je gospodar prej spodil iz službe, kot 14 dni po odpovedi službe. Po tej postavi se je delavcem in poslom očitvidno godila krivica. — Zbornica je tudi sprejela načrt zakona, po katerem se zviša pokojnina vdovam pred 18. majem leta 1896. umrlih državnih uradnikov in uslužbencev ter starim vpokojenim uradnikom, uslužbencem in orožnikom, kar bi znašalo prvo leto krog 2,945.000 kron, potem seveda vsako leto manj. — Sprejet je bil tudi zakon, po katerem bodo kolka proste vloge, priloge itd. glede pašnih pravic itd. Vlada je tudi izjavila, da hoče prevzeti stroške za večletna dela glede osuševanja notranjskih kotlin.

V petek se je pričela proračunska debata v zbornici. Poslanci kažejo zanjo kaj malo zanimanja. Glavna razprava traja do torka, ko se prične podrobna. To misli predsednik Pattai razdeliti na štiri dele. Trajala naj bi skupno 99 ur; 9 ur bi govorili poročevalci, ministri, vladni zastopniki, ostale ure naj bi se razdelile med posamezne klube po razmerju števila poslancev. Razprava naj bi bila končana do 24. t. m., da bi lahko do konca meseca rešila proračun tudi gosposka zbornica. Ker so pa ugovarjali češki radikali, katoliško narodni poslanci ter Slovenski klub, da bi se omejil čas govornikom, ni še gotovo, če bo stvar res šla tako gladko. — Vlada želi, da bi zbornica rešila do 15. julija vsaj še predlog o laški fakulteti in vsaj del finančnega načrta: zvišala naj bi žganjarino in osebno dohodnino, da bi dobile dežele, ki so nekatere v zelo slabem stanju, večje državne prispevke.

Odseki.

Proračunski odsek je končal razpravo o proračunu. Pri razpravi o proračunu finančnega ministra sta se toplo zavzela za tobačne delavce poslanca Korošec in Gostinčar. Pri tej razpravi se je tudi poročalo, da imamo sedaj v Avstriji 40 bivših ministrov, ki dobivajo skupno na leto 727.960 kron. — Sedaj je pričel odsek razpravljati o vladni predlogi glede ustanovitve laške fakultete na Dunaju. Ker se vlada nič ne zmenj za slovensko vseučilišče, je pričel poslanec Gostinčar z obstrukcijo v odseku. V petek je prekinil svoj govor pod pogojem, da ga lahko nadaljuje v prihodnji seji. Če ga bodo podpirali ostali jugoslovanski in češki poslanci, ki so v odseku, bo laška fakulteta gotovo preprečena, dokler se ne ugodl slovenski želji po vseučilišču.

Ustavni odsek je sprejel načrt zakona, po katerem bodo smeje biti tudi ženske, ki so stare nad 21 let, članice političnih društev.

OGRSKO.

Vladna zmaga pri volitvah v državni zbor pravzaprav ni Khuenova zmaga, temveč pomeni obnovitev staroliberalne vlade, katere program se v marsičem loči od Khuenovega. Staroliberalci so znali vedno igrati vlogo prijateljev nagodbe iz leta 1867, dasi so imeli mnogo skritih in odkritih prijateljev v prekucijskih strankah. Šlo jim je samo za to, da so veljali na Dunaju kot varuhi dualizma in prijateljskega razmerja med obema državnima polovicama. Zato jim je tudi naša vlada kolikor mogoče povsod odnehala. Zato pomenja zmaga sedanje vlade gotovo izgubo za našo državno polovico. — Khuen je poročal cesarju o izidu volitev. Poročal mu je tudi, kako so se vršile, seveda je pri tem precej zamolčal. Kot se govori, so veljale vlado veljite nad 12 milijonov kron. Posamezni mandati so veljali 60 do 100 tisoč kron. Za en sam glas so ponekod plačevali vladni agitatorji po 1000 kron in še več. Tudi ogrski Slovenci bi bili lahko dobili en mandat, če bi bili zavedni, a v svoji nezavednosti se dajo voditi le od učiteljev in uradnikov, ki so pa zagriženi Mažari.

BOSNA.

Kot se govori, namerava priti v otvoritvi deželnega zbora prestolonaslednik Franc Ferdinand. — Bosanski Hrvati so zelo užaljeni, ker jih je vlada o priliki cesarjevega obiska tako prezirala. Zato ji napovedujejo brez razlike strank neizprosno boj. — Odstopil je sarajevski župan Kulović in osem mohamedanskih svetovalcev. Odstop je v zvezi s porazom mohamedanske samostojne stranke pri saborskih volitvah

DEŽELNI ZBORI.

Zaključena sta nižjeavstrijski in tržaški deželni zbor. Zadnjega je zaključila vlada zato, da preneha imuniteta nekaterih laških poslancev, ki so se širokoustili proti Avstriji na izletu v Milan.

BALKAN.

Razmere med Turki in Grki so radi Krete vedno bolj napete. Turki nabirajo prostovoljce za boj proti Grkom. Nameravajo tudi baje izgnati vse Grke iz Carigrada in so že pričeli po mnogih pristaniščih bojkot proti grškemu blagu, ki ga ne puste izkrcavati. Grki so pa tudi zelo razpoloženi za boj. Zagrozili so celo kralju, ki biva v Rimu, da mu ne bodo pustili stopiti na Grško, če ne prinese dovoljenja velevlasti, da se Kreta anektira. Položaj je kaj resen in bati se je vojske med obema državama, če se ne posreči mirna poravnava.

LISTEK

Črna žena.

Zgodovin. povest. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

V.

Po oni nesrečni bitki, ko bi bil Bregar kot najemnik v boju zoper Turke kmalu izgubil življenje, so ostale najemniške čete še vedno na meji; avstrijski stanovi so nabrali celo novih čet in jim jih poslali v pomoč. Nekaj oddelkov je šlo še dalje proti jugu in vzhodu in so se utaborili tik ob levem bregu Save, preden slednja dobiva od česne pritok Drino. Tu so krožile čete hrabrih bojevnikov; prekoračili so tudi Savo in si postavili i na njenem desnem bregu malo taborišče v obližju mesteca Bjelina. — Bjelina je bilo takrat prijazno in snažno mesto, sredi širne ravnine, okroginokrog obdano s bogatim koruznim poljem.

Cetrť ure od mesteca proti Savi je kazalo sredi iz koruznega polja svojo slamnato streho nizko, a zidano pošlopje. Zunanje lice te hiše ni bilo ravno mnogo različno od drugih koč revnih tamošnjih seljakov. Le ozek vrt je obdajal hišo okolinokoli, kar pri drugih kočah nikjer nisi mogel opaziti. Na vrtu so cvetele vkljub jesenskem času rdeče vrtnice, pisane akacije in svetle solnčnice. — Notranjščina hiše je pa kazala vse drugačno lice. Tlak je bil res samo iz rdečkaste ilovice kakor krugod, a stene so bile nanovo pobeljene in na njih so visele žive slike svetnikov in razni okraski, bakrorezi in celo jelenovi rogovi. Nove mize, lično izrezljani stoli in okoli peči klop so tvorili pohištvo. Hiša je imela štiri sobe, vse podobno opremljene. Če bi še tlak ne bil iz ilovice, pa bi človek mislil, da je stolp v kmetiško hišo na Dolenjskem.

Bilo je proti koncu oktobra, nekega krasnega popoldne. Zjutraj se je privlekla od Save sem gosta, z vodo napojena megla in se razprostrla nad hišo in poljem kakor težka, temna odeja. Opoldne je privel jug, odpihal megleno strašilo in tako razjasnil nebo. Zdaj se je pokazala ravnina v vsej svoji čarni krasoti; kakor na temnorumenem jezero ob večernih solnčnih žarkih se je naslanjal tam daleč v nepregledni daljavi na njo jasni nebesni svod. — Posamezna drevesa so štrlela proti nebu kakor mračne sence brez določnih obrisov ali kakor grozotni strahovi, ki ne pustje popotniku, da bi se jim upal približati. Nad vrtinami semtertja valovitega polja je potajno valovil rezki večerni zrak. — Na zemljo je polagoma legala skrivnostna tajna jesenskega večera. Tam daleč so se na obzorju začeli vzdigovati gosti oblaki od zemlje

proti nebu. V nje se je uprl veter in jih obdeloval in izpreminjal v najrazličnejše podobe in postave. Zdaj so se vzdigovala cela pogorja s snežnoodetimi vrhovi in mračnimi dolinami, zdaj so se na njihovem mestu zvijali strašni zmaji v medsebojnem boju, potem so zopet rastle iz zemlje utrjeni gradovi z močnimi stolpi. In te slike so izpreminjale od trenutka do trenutka svojo barvo, od temnordečega do zlatožoltega in od umazanovijoličnega do svetlozelenega.

To čarobno poigravanje z oblikami in barvami v oblakih je opazoval z bistrim očesom neki mož, ki je sedel na leseni klopi pred hišo. Njegov obraz je razodeval lepe, možke poteze in raz glavo so se mu vsipali črni gosti lasje. Brada in lasje so kazali semtertja že nekaj sivih las. — Mož je bil v belih hlačah, rdečem telovniku z gosto na-

Na leseni klopi pred hišo je sedel mož, čegar obraz je razodeval možke, lepe poteze... Kar naenkrat je zastokal in polglasno vzdihnil...

štirimi kovinskimi gumbi in v žoltem volnenem jopiču. Na nogah je imel opanke. — Taka je bila noša ondotnih prebivalcev. — Čim dalje je mož opazoval oblake, tem bolj žareč je postajal njegov pogled. Kar naenkrat je zastokal in vzdihnil napol glasno:

»O, da bi bile resnično gore in ne samo oblaki! Ali pa da bi mogel odpluti s temi oblaki proč, daleč proč pod snežnike k svoji — Zalki in ljubljenu detetu. — Moja Zalka? — Ali je moja? — O, Bog, saj še misliti ne smem na njo brez krivde... In tukaj imam ženo in vendar je nimam.«

Bregar — nihče drugi namreč ni bil ta mož — je podprl glavo z rokama in se globoko zamislil. — Čez nekaj časa se je pokazala skozi vrata neka postarna žena, se ozrla milosrčno na moža in nato rekla:

»Gospod, danes še nisi nič jedel. — Greš v sobo?«

»Hvala lepa, Dombruša«, ji je odgovoril mož, »ne potrebujem.«

»Gospod, nikar ne zri vedno naprej v oblake! V oblakih so duhovi, ki prinašajo mračne misli in ponoči zle sanje.«

»Ni res, kar praviš, Dombruša; kadar zrem v oblake, imam vedno prijazne sanje; zame je noč bolj dobrotna kakor dan.«

»Vem, gospod, da si nesrečen. — Pa saj še nikogar nisem videla srečnega, kdor je vzel za ženo ciganko... Cigani nimajo srca.«

»Pač, pač, Dombruša, srce že še imajo; toda njihovo srce je kakor veter, danes vroče kakor ogenj, jutri že ledeno mrzlo. Obstanka nimajo nikjer in nikjer miru — potovati morajo neprestano kakor veter in kakor oblaki.«

»Veter in oblaki grede, pa zopet pridejo; toda tvoja panicka¹ je že sedem tednov z doma in se nikdar ne pokaže.«

»Ali ni nekdo pripovedoval, da so se v okolici pojavili cigani?«

»Videl jih ni še nihče; ampak pravili so, da so čuli v Plevlju godbo in iz tega so sklepali, da so najbrž cigani. — Nemara je bilo pa le kako ženitovanje, pri katerem oskrbe godbo domači mladeniči.«

»Kolikokrat pa prihajajo cigani v te kraje?«

»Ni vedno enako, gospod. Včasih pridejo na leto štirikrat, celo petkrat, včasih jih pa celo leto ni. Najrajši pridejo, kadar je semenj ali kaka posebna slavnost.«

»Na ta način ne bom videl Nigane še cele tedne, morda še več mesecev?«

»Nič gotovega ni, gospod; nemara pa se prikaže prav kmalu. — Čula sem, da pride prihodnji mesec v Bjelino nov oddelek brambnih čet; takrat bo življenje v Bjelini. To vedo cigani — cigani vedo vse. — Lahko se zaneseš, da ob tej priliki ciganov ne bo manjkalo.«

»Ali bo pa prišla tudi Nigana?«

»Gotovo, gospod; cigani so radovedni in iščejo zabave kakor bučele medu na lepih cvetovih. — In če panicka pride, ji bom povedala, da je hudobna in da je bil gospod zelo žalosten ter da je jokal zaradi nje.«

»Dombruša, tega ji ne smeš povedati!« je zaukazal mož; »če bi zaradi nje jokal, bi ji s tem napravil največje veselje. Potem bi še hitreje zopet odšla, da bi se večkrat mogla veseliti nad mojo žalostjo. Ne poznaš Nigane, Dombruša.«

»Ji pa porečem, da je bil gospod vesel in da je cel dan prepeval.«

»Toda, Dombruša, lagati vendar ne smeš!... Sploh ničesar nimaš praviť Nigani! Z njo bom govoril jaz. Jaz boljše vem, kaj ji moram povedati.«

»Če tako zapoveš, gospod, bom poslušno molčala.«

¹ Panicka = gospa,

Po teh besedah je starka zopet izginila v hišo. — Mož je še dolgo sedel pred vrati na klopi in razmišljal. Počasí so obledeli žareči oblaki, od reke sem je privel hladen veter in temne sence so legle na zemljo. Sele, ko se je popolnoma zmračilo, je šel France v sobo. — V ravnih pokrajinah se ne mrači posebno dolgo, ampak dan se umakne noči skoro trenutno. V sobi je bila že tema. France je sedel k mizi in se zamislil v pretekla leta. Čez nekaj časa mu je Dombuša prinesla večerjo, katero je použil skoro vznemoljen.

France je ravno hotel iti spat, kar zasliši od zunaj mehke glasove. Nekdo je igral na gosli milo, v srce segajočo pesmico. Mož je pazljivo poslušal, toda pesem je kmalu utihnila in v naslednjem trenutku je stopila skozi vrata ženska postava, zelo čudno našemljena. Njena obleka je kazala najraznovrstnejše pestre barve: svilen rdeč oprsnik je bil bogato vezan z zlatom in srebrom, nad njim je valovila široka, svetla halja, po kateri so se vsipali po hrbtu razpleteni črni lasje, okoli vratu se je oklepala niz blestečih biserov, na čelu je pa družil lase zlat glavnik, sredi katerega je žarel pravi demant, kakor svetla zvezda. Zeni pa so se iskriče tudi oči prav tako kakor dragi kamni. Razkošni obleki primeren je bil tudi ves njen zunanji izraz in nastop. Počasí in samozavestno se je bližala možu, a kar naenkrat se mu je vrgla na rame in rekla napol boječe, napol zaupljivo:

»Pozdravljen, Radko! — Zopet sem prišla in dolgo več ne bom odšla z doma.«

France se ji je siloma umaknil. Tedaj se je zgrudila pred njim na tla, ga zopet prijel za roko in vzdihovala:

»O, Radko, ali mi res nočeš pokazati nobenega znamenja svoje ljubezni? — Kako težko sem te pogrešala in kako sem se veselila zopetnega svidenja!«

»Tako, tako!« ji je zasmehljivo odgovoril mož; »zato si mi pa tudi ušla in me pustila tako dolgo samega . . . Jaz sem se pa že navadil in ostanem lahko sam.«

»O, Radko, saj sem vendar tvoja žena, tvoja Nigana!«

»Res si žal moja žena — toda pravzaprav nič več; zakaj neštetokrat si mi bila že nezvesta!«

»Jaz — tebi nezvesta, Radko? Ni res. Nikoli nisem ljubila drugega, kakor tebe!«

»Pa si prelomila dano besedo. Ali se še spominjaš, kaj si mi prisegla po poroki in potem zopet tam gori ob Savi pod gorami?«

»Radko, saj sem pa tudi resno mislila, toda duh je močnejši kakor moje srce. — Kakor hitro me dohiti duh pustinje, me zgrabi in s silo me tira proč — daleč proč v prosti svet, med vihre in vetrove, pod jasno zvezdami posejano nebo — in tedaj se moram potikati kakor izgubljena duša. Sem žal uboga, nemirna ciganka.«

»Zopet si torej priznala, da ne moreš ostati, in zato tudi jaz ne maram nič več živeti skupaj s teboj. — Če bi bila ta hiša moja, si lahko uverjena, da bi ne bila smela prestopiti njenega praga — za nobeno ceno ne! Tako ti pa hišo zopet vračam. Stori z njo, kar ho-

češ . . . Jutri odpotujem domov pod snežnike.«

»Domov? — Kaj praviš? — Pod snežnike?« je kričala žena vsa iz sebe; »ne smeš! S tem bi storil veliko hudobijo! Pomni, da sem jaz tvoja žena in nobena druga — nikar torej ne krši svoje dolžnosti! Prisegel si mi pri Očetu in Sinu . . .«

»Nigana, rajši pometaj pred svojim pragom! Ti imej pred očmi svoje dolžnosti — zase pa že sam vem, kaj moram storiti in kaj opustiti.«

Pri teh besedah je žena strastno vzklopela in pihala kakor razdražena mačka:

»In če pojdeš na Kranjsko, bom šla za teboj! Kakor veš, pot znam najti . . . In če zalezem ono, kateri si daroval srce, jo takoj umorim — to ti prisegam pri svojih pradedih in pri svetlih zvezdah. — Zabodem jo ali pa zastrupim. — Potem umorim tudi tebe!«

»Nigana«, je zakričal mož osorno. »strašna si, kakor divja zver! — Sicer pa ne grem k Zalki in otroku, ampak poiskal si bom v svoji domovini kak skriven kraj, kjer bom samotaril.«

Ponovno je ovila ciganka svoje roke okoli njegovega vratu in se mu sladkala.

»O, ljubi Radko! Pri meni moraš ostati. Tvoje je moje srce in moja duša. Ti si zvezda mojih oči, gorak žarek moje duše . . . Ljubim te kakor ljubi dan solnce in noč luno . . . Nikoli več te ne bom zapustila — res ne. — Toda zopet me moraš ljubiti in ne tako hudo pogledovati s svojimi dobrimi očmi. — Nikdar več te ne bom pustila samega!«

RAZGLED PO DOMOVINI

Na delo za 10. julij! Prosimo voditelje organizacij »Slov. kršč. soc. zveze«, naj imajo takoj razgovore o prireditvah za 10. julij na podlagi danes v »Društveniku« objavljenega oklica. **Za ponedeljek 4. julija zvečer pripravite povsod kresove, za nedeljo 10. julija pa se organizirajte, da bo korporativna udeležba društev z zastavami pri dopoldanski službi božji veličastna in da se tudi popoldanske manifestacije kar najbolj slovesno izvrše.** Že sedaj v vsakem kraju združujte ljudi za pristop k podružnici »Slovenske Straže«, da 10. julija nastopite že z gotovimi dejstvi. Pokažimo, da je in bo naša ljudska organizacija najboljša bramba domovine!

»Gospodarska zveza« v Ljubljani je imela dne 6. t. m. svoj redni občni zbor. Kakor smo iz poročila skupščine »Zadružne zveze« spoznali, je ista delala z velikim uspehom v denarnem poslovanju, »Gospodarska zveza« pa si je

prevzela težko nalogo dela za osamosvojitve našega ljudstva na trgovskogospodarskem polju. Nasproti izkoriščanju je združevala »Gospodarska zveza« konsumente, da posreduje dobavo blaga naravnost od producenta. V preteklem letu je imela »Gospodarska zveza« blagovnega prometa skupno s pomožno akcijo za dobavo sena in krmil z državno podporo nad 8 milijonov kron. Blaga se je prodalo brez pomožne akcije za 2.761.534 K 33 h. Da se sprevidi ogromno delo, povzamemo iz poročila le nekatere podatke. Spečalo se je 60 vagonov fižola, 29 vagonov koruze, 149 vagonov krompirja, 17 vagonov kajnita, 100 vagonov Tomaževe žlindre, 16 vagonov smrekovih storžev itd., poleg tega je preskrbovala »Gospodarska zveza« dobavo volov za mornarico v Pulju. »Gospodarska zveza« prične v kratkem z izvozom in razpečavanjem živine sploh, da pomore kmetskemu ljudstvu svojo živino dobro prodati. Ta

sklep je gotovo z veseljem pozdraviti, saj bode le v povzdigo kmetijstva. Koncem leta 1909 je štela »Gospodarska zveza« 83 zadrug. Članov je bilo 552 »Gospodarska zveza« si je prevzela tudi hvalevredno nalogo pospeševati domači obrt. Domači obrtnik je bil doslej navezan le na mešetarje. Ako se izpele posredovanje pri prodaji domačih obrtnih izdelkov, bode pridobila »Gospodarska zveza« velike zasluge za povzdigo domačega obrta. Vsekako je »Gospodarska zveza« organizacija, ki zasluži zaupanje slovenskega ljudstva. Po začrtani poti gre vztrajno naprej, namen svoj doseglja bo tem preje in sigurnejše, čem zaupljivejše se je bode oklenilo slovensko ljudstvo.

Odkrita beseda. »Slovenski Narod« priobčuje dne 11. t. m. vest, da bože korni poveljnik Sifkofski dati svoje hčer civ. poročiti. To vest priobčuje po zaglavjem »General, ki ni klerikalen Dobesedno pristavlja: »Avstrijski g

neral, ki se ni zbal premogočne klerikalne gospode«. Sicer smo že velikokrat povdarjali in tudi dokazali, da je, kar govore in pišejo o njihovem verskem prepričanju, le golo hinavstvo, katerega se poslužujejo, kadar jim kaže, da bo neslo, a ta notica tembolj spričuje, kakšne pojme imajo liberalci o katoliškem prepričanju. Pod besedo »klerikalizem« razumejo isto, kakor »katoliško«. Katoliška cerkev, ne pa klerikalizem obsoja civilne poroke. Če torej proslavlja »Narod« moža zato, ker se ne pokori cerkvi, se pač bolje ne more osvettiti namen »Naroda«: Gonja proti katoliški cerkvi. Ali ne daje »Narod« s tem naravnost dokaz, da ni protiklerikalen, temveč protikatolišk list. Ali je vest o generalu resnična ali ne, pustimo, kaže le, s kako slastjo zabeleži nedolžni »Narod« s svojim vernim nadzornikom dr. Tavčarjem vse, karkoli je v protiglasju s katoliškimi nauki.

Katekizem v roke vzeti bi pač ne škodovalo urednikom »Slovenskega Naroda« zlasti, ker tako radi pišejo o naukih katoliške cerkve. Ker je prevzvišeni gospod knezoškof v svoji podučni in vzgojevalni knjižici z naslovom »Dekletom« zapisal, da se ne more zveličati, kdor je po svojem zadolženju izven katoliške cerkve, ga kar lepo »Narod« proglašja »modernistom«, češ, da je katoliška cerkev vedno učila, da nikdo, ki ni kršen, ne bode zveličan. Ako je dopisnik oče, naj vpraša svoje otroke, če že obiskujejo šolo, kaj govori o tem katekizem, če pa ni, naj si kupi katekizem, da ne bode drugi brez potrebe spravljali v blamažo »Slovenskega Naroda«. Takih gimpelnov, kakor »Slovenski Narod«, pač nima zlepa kak list za dopisnike.

Za načelnika postaje južne železnice v Trstu je imenovan na mesto pokojnega g. Mehorčiča g. Andrej Zbona iz Grgarja.

Kmetijsko poučno potovanje v Švicco, katero priredi deželni odbor, bode velezanimivo. Za predavanja so se zglasili različni kmetijski profesorji. Švicarska vlada gre na prošnjo avstrijskega poslanika izletnikom posebno na roke. Na Rigi pelje izletnike posebni vlak. V Bernu bo sprejel izletnike avstrijski poslanik in ravnatelj državnih kmetijskih uradov. Po jezerih bodo izletnike vozile posebne ladije. Deželni odbor bode preskrbel dvajsetim udeležnikom popolnoma prosto vožnjo. Na to potovanje, ki se vrši dne 11. julija, znova opozarjamo, naj se oni, ki se hočejo potovanja udeležiti, nemudoma zglase deželnemu odboru.

Zmaga S. L. S. v Podgorju. V Podgorju pri Kamniku je županovale več let mož, ki se je dal popolnoma voditi od kamniških liberalcev. Podgorci so dobri pristaši S. L. S. Da so imeli takega župana, je pripisovati edinole brezbriznosti in zvižacem ob času volitev. Letos so vendar pometli z županom Jerajem. Izvoljen je za župana odločen pristaš S. L. S. g. Jožef Mrak. »Sloven-

ski Narod«, oziroma njegov dopisnik iz Kamnika je ves iz sebe, ker je ljudstvo uvidelo, da možje, katere komandirajo kamniški liberalci, niso za župane.

Iz finančne službe. Predsedstvo finančnega ravnateljstva v Ljubljani je imenovalo davčne oficijale Strmole, Drol, Strnad, Vencajz, Klacen in Nedeljko za davčne upravitelje, davčne asistente Cirk, Mazgon, Praznik, Jutraš in Jelšnik pa za davčne oficijale.

Prepoved prometa s prešiči v Kočevskem okraju. Ker se je v kočevskem okraju zelo razširila prešičja kuga, je prepovedala deželna vlada izvoz kakor tudi uvoz prešičev za rejo in plemo v sodne okraje Velike Lašče, Ribnica in Kočevje.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih pošlje letos deset otrok v Gradež; štirje od teh so iz Notranjske, po eden iz Gorenjske in Dolenjske in štirje iz Ljubljane.

Nova cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. V kratkem prično čč. jezuitje z gradbo nove cerkve sv. Jožefa, ki bode stala na vogalu Elizabetne in Ciril-Metodove ulice. Cerkev bo zidana v romanskem slogu in prostorna približno 600 m².

Na smrt obsojenega Rejca je senat priporočil najvišji milosti.

»Slov. Narod« moral priznati laž. »Slovenski Narod« je popolnoma iz cellega med svet zagnal laž, da si je prevzvišeni gospod knezoškof na nepošten način pridobil neko hranilno knjižico. Stvar je bila od začetka do konca zlagana. Ne le, da ni bilo govora o kaki nepoštenosti, ampak o dotični knjižici gospod knezoškof prav nič vedeli niso. Sedaj je bil »Narod« prisiljen prijaviti, da so bile navedbe njegovega članka »popolnoma neosnovane«. »Slovenski Narod« mora sedaj poleg pečata lažnjivosti nositi tudi vse sodnijske stroške.

Na mesto v Ameriko v smrt. Alojzij Kastelic, 18letni mladenič iz Zagradca je že vse pripravil za odhod v Ameriko; naročil je tudi vožnjo karto; v par dneh je mislil oditi, pa ga nenadoma pljučnica položila na bolniško posteljo, kateri je podlegel v enem tednu. Ravno bi se imel voziti po visokem morju — pa je odplaval domov! R. i. p.

V Radečah pri Zidanem mostu bo v nedeljo dne 26. junija sv. maša na prostem in sicer na Žabkarjevi ledini. Potem bo istotam velik mladeniški sestanek popoldne ob 4. uri pa javna telovadba »obsavskega okrožja« Orla na savskem brodu »pri Čotu«. Svira zagorska godba.

Tečaj za gozdne in lovske čuvaje v Radovljici. Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo bo priredilo v mesecih julij-avgust 1910 v Radovljici šesttedenski tečaj za gozdne in enotedenski tečaj za lovske čuvaje v slovenskem učnem jeziku. V ta tečaj se bodo sprejemali izključno le na Kranjsko pristojni in v prvi vrsti taki prosilci, ki že služijo kot gozdni ali lovski čuvaji. — Podelilo se bo obiskovalcem tečaja 8 podpor po 70 kron in obiskovalcem eno-

tedenskega tečaja za lovske pazništvo 10 podpor po 20 kron. Prošnje, ki se morajo vložiti najpozneje do 20. junija 1910 pri kranjsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani, morajo biti lastnoročno pisane od prosilca samega in ima prosilec v njih dokazati: 1. da je dopolnil 18. leto; 2. da je dovršil ljudsko šolo in da je večš slovenskega jezika v govoru in pisavi; 3. ima doprinesti npravnostno spričevalo; 4. od gospodarja (pri katerem je uslužben) izdano spričevalo o dosedanji gozdarski ali lovski službi; 5. zdravniško spričevalo o sposobnosti za službovanje v goratih krajih, poslednje velja pa le za one prosilce, ki dosedaj še niso v gozdarski ali v lovski službi; 6. potrjeno ubožno spričevalo v slučaju, da namestavajo prositi za podporo; 7. od vseh prosilcev brez izjeme se zahteva od c. kr. notarja ali od občinskega urada poverjen reverz, s katerim se zaveže prosilec, da se bo preživljal za dobo tečaja na lastne stroške. Šesttedenski tečaj za gozdne paznike se prične z 18. julijem 1910 in enotedenski tečaj za lovske paznike 22. avgusta 1910 v Radovljici.

Pozor! Siri se novica, da hodita po Gorenjskem dva sleparja, ki ljudstvu prodajata lurško vodo in pobirata denar za cerkev. Pazite, če bi se pojavila ta dva ptiča v kaki hiši, naznanite takoj orožništvu, da ju spravi v varno zavetje.

Na deželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje službeno mesto provizornega strokovnega učitelja za sadjarstvo, oziroma vinarstvo. S tem mestom so združeni prejemki VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov, ki je enak X. plačilnemu razredu državnih uradnikov z letno plačo 2200 K in aktivitetno doklado 672 K. Prošnjam je priložiti dokazila o domovinstvu, o telesnem in duševnem zdravju, npravnosti, predizobrazbi, strokovni sposobnosti, dosedanjem službovanju in znanju slovenskega in nemškega jezika. — Prošnje je vlagati pri deželnem odboru vojvodine Kranjske v Ljubljani do dne 15. julija t. l.

KNEZOŠKOPIJSKI ZAVOD SV. STANISLAVA.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. zavod sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1910/1911.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in npravnopokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V šolskem letu 1910/1911 bo v zavodu šest gimnazijskih razredov. Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to velevalo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je cela plača 400 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij pa 500 K. Plačuje se v mesečnih obrokih naprej, najprimernejše po poštinih čekih, ki jih

da je zavod na razpolago. Nekoliko gojencev se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo sredstva zavoda. Vendar morejo dotični gojenci to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in po svojem lepem vedenju kažejo vredne. — Šolnina se ne plačuje; le za sprejem v I. gimnazijski razred se plača pristojbina 10 K, pri vpisovanju v druge gimnazijske razrede pa 4 K za učila; vrhutega plača vsak gojenec 1 K za knjižnico.

Prošnjo za sprejem, naslovljeno na kn.-šk. ordinariat v Ljubljani, morajo vsi učenci osebno v spremstvu svojih staršev, oziroma njih namestnikov izročiti vodstvu zavoda. Na prošnje, ki bi jih učenci poslali po pošti ali po kaki drugi poti, pa sami ne bi prišli za časa k hišnemu vodstvu, bi se moglo le v izrednih slučajih ozirati.

Posebe je pomniti:

1. Učenci, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 5. do 15. junija. — V četrtek, 9. junija, bo vodstvo zavoda sprejemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v pritličju na desno, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; druge dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v Št. Vidu. Prošnji je priložiti: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosí, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

2. Učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili prvi ali drugi gimnazijski razred na kakí drugi gimnaziji, pa bi želeli v drugi, oziroma tretji gimnazijski razred priti v zavod, naj oddajo svojo prošnjo, vsa gimnazijska izpričevala in druge zgoraj našteté listine do petega julija.

3. Kar zadeva starost prosivcev, se ne morejo sprejeti oni, ki bi morali iti na vojaški nabor pred osmim gimnazijskim razredom.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisanega vodstva.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 10. maja 1910.

Vodstvo kn.-šk. zavoda sv. Stanislava.

Gorenjske novice

g Iz Čemšenika (pri Zagorju). Prvo nedeljo v juliju bomo imeli novo mašo (samo cerkvena slovesnost). Novomašnik P. Rafael Grobljar, Erjavčev iz Čemšenika, je v nemškem viteškem redu in študira v Briksenu na Tirolskem, kjer bo na praznik sv. Petra in Pavla posvečen. Pridigoval bo č. g. P. Valerijan Učak iz Ljubljane. Začetek ob deseti uri.

KAMNIŠKI IN MEKINJSKI OREL
napravita dne 19. t. m. popoldne
skupni izlet v Stranje s slav. kamniško
godbo na čelu. Odhod iz Kamnika ob
pol 2. uri popoldne.

S p o r e d :

1. Rajalni nastop.
2. Proste vaje.
3. Rajalni odhod.
4. Orodna telovadba:
 - a) bradlja,
 - b) drog.
5. Rajalni odhod.
6. Petje moškega zbora.

Začetek telovadbe ob 4. uri. — Zavedno ljudstvo kamniškega okraja, pridi v prav obilnem številu k znameniti prireditvi, da vidiš na lastne oči, kako lepo in krepko se razvija krasna organizacija Orlov med drago nam slovensko mladino. S skupnimi močmi za skupni napredek! Torej: Na veselo svidenje v Stranjah! Na zdari

g Iz Moravske doline. Radovedni so naši »prijatelji«, kdo je pravi dopisnik »Domoljuba«. Da bodo vedeli, kar še ne vedo, jim bodi povedano. Slavno znano limbarsko goro gotovo poznate. Raz nje je po moravški dolini diven razgled. Dopisnik pride čisto na goro — ako ondi še sploh ne biva — ter se ozira po prijaznem moravškem svetu. Sedi za mizo pod košato lipo, opazuje s teleskopom. Vse vidi, vse opazi; izve skoraj vse dogodke in novice. Tudi časnik dobiva; »Narod« mu pošilja moravški nadučitelj, »ciganskega psa« pa mu donša Vaški sokol. Baje imajo tam neko blagajno, v kateri je neizčrpna zaloga ciganskih psov. Tudi »Domoljuba« in »Slovenca« bere. Vi ne veste, g. urednik, kako grdo ju gledajo liberalni listi, malo manjka, da se na mizi ne zbijajo. Pa dovolj o tem, mnogo drugih novic imam povedati. Ko bom vse po vrsti povedal, se bom pa podpisal. — Na limbarsko goro je napravila izlet trojiška šolska mladina z gosp. učiteljem. Izleta se je udeležil moravški kaplan g. Lovšin, daroval na gori sv. mašo, pri kateri so šolarji ganljivo prepevali. Taki izleti so za šolarje velekoristni, še v poznih letih ne bodo pozabili onih dni ter se živo spominjali dobrih vzgojiteljev. In dobrih vzgojiteljev danes med ljudstvom manjka. Zato pozdravljeni, ki se trudite vzgojiti mladino v verskem duhu, ki spoznate, da je krščanska vzgoja temelj življenja, vi, ki niste sužnji gnjilega liberalizma. Vaše delo blagoslovi Bog! — To ga »pihne«! Kdo? Liberalni »Slovenski Dom«! Komaj se je vrnil v nekatere kmečke hiše — pravih naročnikov ima pri nas malo, več se ga razpošlje zastonj, ali iz usmiljenja ali dobrote, ne vemo — že se baha, koliko naročnikov ima. Prava sreča zanj, da je vjel med moravškimi liberalci dopisnika. Ta se je že parkrat zaletel v našega g. kapelana, ki se pa dopisunu prav iz srca smeje. O dopisniku bi lahko marsikako zanimivo povedali, a je precej črn, zato ne gremo v njegovo

bližino. Čujemo, da bo »Slovenski dom« redno prinašal moravske novice. Le korajžo, gradiva se ne manjka! Vzame naj v roke poštni urad in apelira na pristojno mesto, kaj ima med uradnimi urami v uradni sobi opraviti različna jara gospoda; kajti ni nam znano, da bi bila c. kr. poštna direkcija koga nastavila, da bi pasel radovednost s pregledovanjem razglednic in drugih poštinih stvari. Ošvrka naj tisto gospodično učiteljico, ki ob raznih večerih hodi z znanimi pobalini, to vendar ne vpliva blazilno na vzgojo šolske mladine. Nadejamo se takih in enakih poročil, da bi le ne bili prevarani. — Na Vrh polju je pogorela »Karolova« kočica zjutraj 19. maja. Ker so bile za tisto jutro napovedane radi Helijeve repatice grozovite reči, so se nekateri norčevali, da se je vnelo vsled dotika kometovega repa. Moravško gasilno društvo je došlo na mesto nesreče, ko je že skoraj pogorelo. Ker jih Vrhpoljčani niso pohvalili, je dopisnik v »Slovenskem domu« strašno hud. Žolč se mu menda ni razlil in se bo lahko še jezil, kadar bo prilika. — Ceste so v moravški dolini v jako slabem stanju. Ker jarki ob cestah niso bili iztrebljeni, je naliiv ponekod odplaval ves nasip, da je videti le golo, grapasto kamenje. Opozarjamo cestni odbor, naj z nasipanjem cest predolgo ne odlašaja. — Veličasten kres na čast presv. Srcu Jezusovemu je gorél v četrtek k prazniku na Limbarski gori. V dolini sta bila videti samo dva, nekje so celo pokali strelji, drugod pa je bilo vse tiho. Naj ne bo tako h kresu, zlasti pa ne na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda. Moravčani, več ognja! Naj ne bo grička, kjer bi 4. julija zvečer ne plapolal kres na čast slovanskima apostoloma! — Pri podružnici svetega Mohora je bila v ponedeljek, 30. maja vesela slavnost. Naš pevski zbor je imel ta dan čast spremiti k poroki vrlega svojega člana, ženina Fr. Kopača iz ugledne Remzove hiše v Prikrnici in nevesto Ivanko Klopčič, članico Marijine družbe iz istotako ugledne Hrovatove rodbine iz Svinj. Kako so spoštovali pevci-tovariši svojega člana, priča, ker so se v polnem številu udeležili slovesnosti ter prepevali v cerkvi pri sv. maši. V spomin na veličastni dan poroke je zložil pesnik Limbarski skromen sonet, katerega pohvalnja pevski zbor na tem mestu svojemu pevcu-tovarišu:

Zapel je zvon na gričku svetega Mohora; v cvetočem jutru biserne pomladi
Te pelje pot med trnjem in prepadi
na griček, kjer žari se solnca zlata zora.

Pač strma pot je truda in napora
a sam ne boš, ob Tebi je nevesta,
ki vrla bo Ti tovaršica zvesta,
v družini pomočnica in opora.

O bodi cela Ti prihodnost srečna,
tovarišev Ti pevski zbor čestita,
naj z njo Ti vzide sreče zarja večna!

Glej, čas je kratek, pot je kamenita; le cel, značajan mož v življenju bodi in blagoslov Te spremljal bo povsodi.

— **Podružnico »Slovenske Straže«** namerava ustanoviti naše izobraževalno društvo. Njen namen bo vršiti narodnoobrambno delo, podpirati slovensko obmejno šolstvo in častiti velika slovanska apostola sv. Cirila in Metoda. Tudi liberalci imajo družbo pod patronanco slovanskih zavetnikov, ne sicer da bi ju častili kot svetnika, marveč ljudstvu za štafažo. In kako naj liberalci, ki v nebesa in svetnike ne verujejo, uspešno delajo za tako družbo. Pa tudi zaupati je težko ljudem, ki niso naši prijatelji. Zato žive »Slovenska Straža«, živeli njeni ustanovitelji! Vaše delo najde med ljudstvom ročovitna tla in obrodi stoteri sad. Vi pa, somišljeniki, pridite in pristopite k društvu v obilnem številu! — Ustanovni shod imenovane podružnice, ki bo 10. julija, obeta biti lep za naše somišljenike. Fantje-igralci bodo predstavljali novo igro »Slovanska apostola«. Skoraj gotovo nastopi tudi društveni pevski zbor. Natančneje o vspredu bomo še poročali. — Opazovalec z Limbarske gore.

g Iz Selške doline. — Volilni odmevi. »Bilo je lepo jutro« dne 30. maja. Železniški liberalci so za gotovo mislili, da je zanje izšlo solnce in vse je bilo pripravljeno na slavlje zmage in na izhod svobodomiselnega solnca nad Železniki. Sokol je čakal, da bo »ausrukal« v paradi, godba je bila naročena, pripravljene zastave, vozovi s »fanami« so čakali, da jih zasedejo zmagovalci, pri liberalcu je bilo pripravljene en škap pristnega vina in poleg škafa korec, da bi šlo hitreje... vse, kar svobodno misli in čuti v Železnikih je bilo zatrdno prepričano, da vzide dan, dan, kakoršnega še niso videli Železniki — veliki dan zmage svobodne misli — zlasti so drhtela težkega pričakovanja nežna ženska sokoliška srca... Kar vzdrči ura v cerkvenem stolpu, kladivo se zamaje in vdari na zvon dvanajstkrat, v stolpu je zazvonilo poldne: Zdrava Marija! Oglasil se je veliki zvon sv. Antona v znamenje zmage misli v resnici svobodne, misli katoliške. In načelnik Sokolov je skrtaje z zobmi komandiral »Razhod«! in škafa ni bilo več. Fance so izginile in godci so nehali vglasati svoje inštrumente in dobro ljudstvo se je oddahnilo in zaklajalo: Hvala Bogu in Mariji! Čast pa našim vrlim ženam, ki so tako pogumno vršile svojo dolžnost in če jih sedaj »Gorenjčev« mazač napada, je to njim le v čast, kajti pošten človek je čist, ki ga zmerjajo — barabe. Volitve so potrjene in dne 27. t. m. se vrši volitev župana. — **Liberalna jeza.** Jakob Dermota je podražil po volitvah našim ljudem mleko na 30 v. No, naj le bo, saj niso samo liberalne krave na svetu. Morda nas bo še prosil, naj hodimo zopet kupovat k njemu. Dalje sta bila naznanjena dva naša pristaša oro-

žnikom, češ da sta okoli 11. ure ponoči kričala pred neko hišo: Zmaga itak naša! in s tem kalila nočni mir in zbudila iz sladkega spanja nekega lepega liberalca in njegovo družino. Prič je pa dosti, ki bodo pričale, da sta oba v tem času sladko počivala v svojih posteljah. Naznanjeni sta bili tudi dve ženski, da sta na isti način kmalu po deveti uri (ko je še skoraj dan) — kalile nočni mir, ki so ga liberalci sedaj po tako napornem volivnem boju tako krvavo potrebni. Na to neumno in zlobno maščevanjaželjnost rečemo to-le: Dajte nam mir! Če ne, bomo govorili mi in potem se bo videlo, ali imata §§ 3. in 5. v varstvo volivne svobode kaj moči ali sta samo zato tukaj, da liberalci delajo proti njima. Kakor vidite so se liberalci spravili sedaj na ženske. Oj ti vitežki narod, ki so te premagale — kakor ti sam trdiš — pri volitvah — ženske! Pa si se delal tako močnega, pa so te zmagale ženske in niti ne sramuješ se to javno priznati v »Gorenjcu«. Oj ti vitežki narod!

g Iz Tržiča. Umrla je gdč. Terezija Ahačič, stara 83 let. — 9. t. smo imeli hud naliv. Tržičilo je v električno centralo pod Cegelšami; strela je tako pokvarila en stroj, da so za tisti dan morali prenehati z delom v predilnici. — **Odgovor »Napreju«.** Jaz podpisana sem pričakovala od »Napreja«, kdaj bo med svet raztrbil moje »štikelce«. Pa za enkrat moj up je šel po vodi, le jadraino za njim, zaabiti se mi le izpolni moja želja, ker sicer »Naprej« ne bi držal besede; to bi bilo pa vendar malo značajno. Iz zadnje številke tega lista sklepam, da bi bila moje poglavitna pregreha, ker včasih stavim v loterijo. Vendar jaz v tem ne najdem toliko hudobije, da bi se moral pošten svet zgražati nad menoj, pekel pa se je tresel veselja v nadi, da bo zavoljo tega imel v meni eno žrtev več. Pričakujoč, da ostanete pri besedi, vam kličem: O le naprej, o le naprej, dokler je še vetra kej! — Elizabeta Pretnar.

g Bohinjska Srednja vas. V nedeljo, 19. t. m. priredijo Orli jeseniškega okrožja javno telovadbo v Srednji vasi. Telovadba se bo vršila na prostem. Isti dan depoldne pred drugo sv. mašo od pol 9. do 10. bo poučen mladeniški tečaj s predavanji. K tem predavanjem ste povabljeni vsi, posebno stariši, da boste še bolj spoznali, kakšen namen imajo telovadna društva. Telovadba se bo vršila popoldne ob pol 4. uri, in sicer so na vspredu redovne vaje, proste vaje in vaje ne orodju. Pri telovadbi bo igrala društvena godba z Jesenic. Po telovadbi bo veselica na vrtu Hodnikove gostilne v Srednji vasi (petje, godba, šaljiva pošta). Prireditve se udeležijo tudi izobraževalno društvo. Ob prihodu zunanjih društev okoli 8. ure zjutraj se vrši vsprejem in pozdrav pred Zadrugo. Po sklepu podučnega tečaja se podajo zbrani v izprevodu z zastavo izobraževalnega društva na čelu k sv. maši ob 10. uri. Ker bo cela prireditve povzročila precej priprav in

stroškov, se je nastavila sledeča vstopnina: za javno telovadbo sedeži 1 K, stojsča 20 vin.; vstopnina k veselici 20 vinarjev. K obilni udeležbi vabi vse odseke Orla, k. s. izobraževalna društva, zlasti bližnja, pa tudi vse druge prijatelje katoliške mladeniške organizacije, zlasti domačine odbor »Savice« in Orla v Bohinjski Srednji vasi. — Kakor čujemo in beremo, se nesramna nakana nemškega planinskega društva, zasesti naše triglavsko pogorje, vendar ne bo posrečila. Žalibog, da je med ljudstvom še vse premalo narodne zavesti. Ako bomo šli v tem oziru tuju tako na roke kot doslej, bo v Bohinju kmalu Nemec gospodar. Ob jezeru imamo n. pr. državni hotel, ki pa ima zagrizeno nemškonacionalno osobje. Pred nekaj časom so domačine, ki so peli tam slovenske narodne pesmi, takorekoč »vun vrglic«. Na slovensko zahtevo te k večjemu prav debelo pogledajo. Slovenci bodimo seveda na lastni zemlji lepo pohlevni in veseli, da nas sploh ne poženo... Pred kratkim se je neka nemška družba, vračajoč se od Savice, pred hotelom »Zlatorog« ob jezeru začudeno popraševala, »kaj dela slovenski hotel tukaj?« No, to je že pač višek nemške nadutosti in omejenosti. V svojem zemljepisnem znanju gotovo niso še prišli ti ljudje preko pruske meje. — V sredo, 15. t. m. je bilo slovesno otvorjeno duhovniško letovišče pri Sv. Duhu ob jezeru. — »U kancie« stavi vilo g. Ludovik Štricelj, načelnik ljubljanske požarne brambe. — Slap Savice je vsled tajajočega se snega ob tem času nenavadno lep in veličasten. Bržkone je v velikih množinah se topeli sneg tudi vzrok vednemu deževju, ki je tudi letos kakor lani, pokazilo že precej sezono. Obeta se pa skoraj obrniti na bolje.

g Koroški Bela. Veselica, ki jo je priredilo slovensko katoliško izobraževalno društvo 12. junija na Koroški Beli, se je kljub slabemu vremenu dobro izvršila. Nebo nam je bilo sicer nemilo, a naši fantje se niso ustrašili tega, ampak so pogumno nastopili v šaloigri »Dr. Vsezna! in njegov sluga Štipko Tiček«. Ljudje so vstrajali do konca, četudi so morali biti pod dežniki, saj so pa fantje tudi dobro pogodili svoje vloge in so nam napravili veliko smeha in zabave. Fantje le tako naprej! — Velik del zasluge, da se je društvena veselica tako izvršila, pa gre društvemu orkestru jeseniškega katoliškega delavskega društva, ki nam je rade volje prihitelo na pomoč s svojo izvrstno godbo. Bog povrni! Sedaj smo tudi dobili pogum in kmalu bomo zopet pokazali, kako gremo naprej. Kaj bomo vpriporili, pa naj ostane za enkrat še tajno, da bodete drugi bolj radovedni. Vam bomo že naznanili, kdaj nas zopet obiščite.

g Iz Žabnice. V torek, dne 7. t. m. popoldne ob 4. so se pripeljali k nam prešvetli knezoškof opraviti svojo višjepastirsko službo. Sprejeli smo jih slovesno. Sprejema se je udeležila tudi

šolska mladina z zastavo, dekliška Marjina družba z zastavo, tukajšnji odborniki obeh občin, cerkveni ključarji in več drugih vernikov. Pozdravili sta Presvetlega s prisrčnim nagovorom učenka Pavlina Šifrer in prednica Marjine družbe. Za dostojni sprejem smo bili postavili 12 večjih mlajev z deveterimi pozdravnimi napisi, mnogo manjših mlajčkov, jih vse okrasili z zastavami in vencji in cerkev okinčali zunaj in znotraj, da je dobila res praznično lice. Naslednji dan so premil. nadpastir delili zakrament sv. birme. Birmanih je bilo 75 otrok: 34 dečkov in 41 deklic. — V četrtek je pri nas močno treskalo. Strela je udarila tudi v spodnjebitenjsko cerkev in jo nekoliko opraskala in okrušila. Zunaj na polju je omamila tudi nekaj ljudi. Vžgala ni nikjer.

g Iz Kranjske gore. Naš liberalni župan dr. Tičar se je delal nekaj časa navidez nepristranskega, a v tem času, kar je on v Kranjski gori, se je mnogo zgodilo, kar nam da misliti. Okoli njege se zbira cvet najhujših liberalcev, kateri po gostilnah in povsod, koder hodijo, zabavljajo čez Slovensko Ljudsko Stranko in sovražijo f.... Ravno v teh letih, kar je dr. Tičar v Kranjski gori, so se vzdignili razni pisarji, ki mažejo zlobne dopise v liberalne liste in napadajo duhovnike. Zdi se, kakor bi kdo izpuštil jato besnih psov z verige, ki napadajo vsakogar, ki jim ni všeč. Ali je to samo slučaj? Na dopise umazanih listov ne bomo odgovarjali, ker bi se s tem le sami umazali; a toliko povemo, da bodo za vsak dopis, ki bo prišel od tukaj v liberalne liste, prizadeti prejeli dvojno plačilo v naših listih, ter jih bomo neusmiljeno pokazali v pravi podobi. Dr. Tičar in njegova senca Praprotnik se spravita nad moše Ljudske Stranke, se jim prilizujeta in jih pregovarjata, da bi jih spravila na svojo stran. — Ko je bila zadnja občinska volitev, je dr. Tičar postavil v prvem razredu za odbornike najbolj strupene liberalce in pa sebe kot kandidata za županski stolec. Pametnejši uradniki so se branili voliti znanega Slavca, pa dr. Tičar je toliko časa nanje pritiskal, da so se vdali, češ, da je Slavec najbolj odločen sovražnik klerikalcev. In take odbornike se drzne dr. Tičar vsiliti pošteno občini kranjskogorski! Ali je to samo slučaj? Letos se je dr. Tičar pripravil, da bi s pomočjo liberalcev naskočil posojilnico in jo dobil v svojo oblast, pa je bilo grozde prekislo. Ali je to samo slučaj? — Ko je začelo tukajšnje izobraževalno društvo zdaj živahneje delovati, vzdignila se je zopet zoper naše društvo vsa liberalna garda dr. Tičarjeva, kakor na komando od prvega do zadnjega (nočnega čuvaja Janka) in zabavlja in psuje člane. Ali je to samo slučaj? Pokazal se je zlasti občinski tajnik Cimer, pokorni sluga dr. Tičarjev, kateremu je zadnji čas tako zrasel liberalni greben, da že vsem preseda in gre splošni glas, da se mora odstraniti od tajništva. Hudoval se je ta človek celo zaradi tega, ker so Pod-

korenom o procesiji sv. Rešnjega Telesa izobesili poleg slovenske tudi cesarsko zastavo. — Dr. Tičar je vpeljal tukaj zloglasno liberalno Prosveto in Akademijo in krošnjari z njo po Gorenjski dolini, da bi si pridobil privržencev. In tega najnevarnejšega liberalca je menda katoliško slovensko izobraževalno društvo v Ratečah povabilo, naj pride v društvo s svojo Akademijo predavat. Ali je to verjetno? — Županova garda je že zdaj postavila svoje kandidate za prihono občinske volitve. Kadar pride čas, jih bomo brez usmiljenja pokazali pred svetom. Praprotnik bi najrajše naredil za župana znanega Joka, svojega najboljšega prijatelja in zaupnika; in mislimo, da bo všeč tudi dr. Tičarju, ker zna najgrje zabavljati čez f.... Naj bo dovolj za danes. Pride še.

g K. s. izobraževalno društvo v Kranjski gori vabi na društveno prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. v Kristanovem salonu. Spored: 1. Govor, govori govornik iz Ljubljane. 2. »Pri gospodi«, šaloigra v dveh dejanjih. 3. »Krčmar pri zvitem rogu«, burka. 4. Prosta zabava, med katero poje mešani in moški zbor ter igrajo tamburaši. Vstopnina po navadi. Ura se naznani po lepakih. K obilni udeležbi vabi odbor. — Odbor s. k. izobraževalnega društva se je na zadnjem občnem zboru sestavil sledeče: Predsednik Janez Žerjav; podpredsednik Lorenec Jakelj; tajnik Josip Fröhlich; tajnika namestnik Jakob Tarman; blagajnik Martin Hrovat; blagajnika namestnik Jan. Košir; zastopniki posameznih vasi so: Miha Grlic, Krist. Cuznar, L. Arih ml., Jan. Oman. Novi člani naj se oglase pri enem izmed imenovanih odbornikov. Članarino je določil občni zbor na 20 vinarjev mesečno. — Društveni prostori so nam delali doslej največ preglavice. Zgornji prostori kaplanije so postali pretesni, zato je odbor sklenil, da društvo samo popravi in priredi zgornjo sobo pri Kravanji v društveno sobo. Posestnik Žerjav (Kravanja) nam jo brezplačno prepusti za tri leta. Bodi mu na tem mestu izrečena za to srčna hvala! Odborniki in tudi drugi društveniki so s hvalevredno požrtvovalnostjo obljubili delati tlako, darovati in navoziti potrebni material. Vendar bo poprava stala tudi v denarju kakih 150 kron. Ker društvo samo še nima sredstev, upamo potrebno svoto nabrati potom prostovoljnih darov. Zato se obračamo tem potom do svojih prijateljev: imejte za nas odprto srce in odprt možnjček! Tudi najmanjši dar dobro došel! — Lumparija, ne moremo drugače imenovati čin, ki si ga je v temni noči zopet nekdo privoščil nad našo društveno naznanilo desko. Prvič jo je vrgel samo v blato, to pot pa jo je nesel v Pišnico, menda da bi voda izprala iz nje napis, ki ga tako strašno bode. Pa Pišnica je bolj pametna kot njen nočni obiskovalec, in deske ni hotela vzeti s seboj. Vsem »prijateljem« našega dru-

štva in naših desk pa povemo, da imamo še toliko lesa doma, da ga nam ne bo zmanjkalo, četudi nam vsako noč eno izmaknete. Samo pazite, da med tem ne pridejo vaše butice z desko v kako neljubo dotiko! — Seveda je sedaj zelo važno vprašanje, kdo je to storil. Liberalci so jo seveda takoj pogruntali, da mi sami. Bravo! Patent na iznajdbo! Mi si pa ne bomo glave belili nad tem, kdo je storilec; išče naj ga žandarmerija, ki ima stvar v rokah. Kar se nas tiče, so odgovorni za to duševni očetje naših krokarjev, zabavljačev in razgrajačev, liberalna gospoda, ki si je z večletnim delom take ljudi vzgojila. In med temi sprejmi pred vsemi Ti, oče vseh teh očetov, naš preljubi Aman s svojim adjutantom vred iskrene čestitke k temu uspehu! — Kar je poštenega v Kranjski gori, bo dalo odgovor na take lumparije s tem, da bo pristopilo k izobraževalnemu društvu.

g Iz Škofje Loke. Nekaj časa sem so v »Narodu« in »Gorenjcu« strastni napadi skoro čez vso duhovščino našega okraja. Splošno je znano, da je stalni dopisnik liberalnih listov neki Nadilo, pisar pri naši mestni liberalni posojilnici. Seveda na take čenče ne bodo odgovarjali duhovniki, ker imajo drugega dela dovolj, ampak to se nam čudno zdi, da dopisnik vedno napada Blažekovo mamico. Zdaj smo izvedeli, kaj je temu vzrok. Nadilo se je namreč tam ženil, pa je dobil — korbico — in to je vse maščevanje liberalne jezice. Od več strani slišimo pritožbe, da naših Orlov ne puste nekateri tukajšnji liberalci pri miru. Zlasti se v tej surovosti odlikujejo pomagači pri kovaču Luznarju in pa tisti bledolični Zihierlov fantek, ki vedno stoji s predpasnikom na pragu svoje prodajalne in čaka na klerikalne groše. In naši ljudje so še tako neumni, da te ljudi še z denarjem podpirajo! Zakaj pa imamo naše posojilnice in naše trgovine? Ko je te dni tisti Zihierlov fantek nekoga nahrulil s »čukom«, pa je ta pogumno pred njega stopil in ga za brado prijel, je pa temu bledoličnemu Sokolu takoj korajža v hlače ušla, da se je izgovarjal, da ni nanj mislil. Sploh bi pa naš Sokol kmalu nehal delovati, tako se je izrazil javno en Sokol — trgovski pomočnik, — samo da starološki Jožek svoj možnjček zadrigne. Zadnjič je napravil naš Sokol izlet v Kazino in tam priredil javno telovadbo, kjer stoji ena sama hiša in ni nič ljudi, da bi jih občudovali. Ko so se postrv najedli, so se tako prekucovali, da so se ljudje na glas smejali. Nekdo iz Selc pa je dejal: »Kaj bodo ti stari dedci, kar je mladih fantov, so pa tako vsi pri našem Orlu!« — Tako je prav: mladi k Orlom, penzionirani liberalci pa k Sokolom!

Naklo nad Kranjem. Na binkoštno nedeljo je predaval pri nas domači g. nadučitelj g. Petrič o povzdigi živinoreje, oziroma mlekarstva. V čez 2 uri trajajočem govoru nam je g. predavatelj razložil zelo važne nauke, katere

je nabral iz raznih strokovno poučnih knjig in časopisov. Jedro njegovega govora je bila razlaga o molži dr. Hegelejevega načina kako dobiti več in boljšega mleka. Razlaga je bila zelo zanimiva, ko je g. predavatelj obenem podal tudi sliko, o skrivnostni sestavi mleka. Kaj se z mlekom vse združuje. Razlaga o mlečnih bacilih, komur ta še ni znana, bi bila za vsakega kmeta tako potrebna, kakor sploh posoda za mleko. Le žal, da je bilo za ta govor od strani občinstva premajhno zanimanje. Zeleti bi bilo, da bi se g. predavatelja naprosilo pri drugi priliki to predavanje ponoviti.

Podbrezje. Deželni oficijal g. Jernej Erman je predaval v kat. slov. izobraževalnem društvu o predmetu: »Nekaj misli o zvezdoznanstvu s posebnim oziranjem na Halleyev komet«. Hvaležnih poslušalcev je bila dne 15. maja polna društvena soba.

Dolenjske novice

NA MLADENIŠKI DAN V RADEČAH.

Povsod se probuja zavednost, povsod postajajo mladeniči vedno zavednejši, vedno krepkejši junaki v boju za slovenske narodne svetinje, v boju za vero in dom. Tudi dolenjsko »obsavsko okrožje« se mora docela probuditi, saj so ravno ti kraji predvsem poklicani, da korakajo v prednjih vrstah v boju za vero in dom; kajti ravno ob Savi in južni železnici so žrela, v katerih se izgublja naši mladeniči versko in narodno.

Na noge torej somišljeniki, na noge obsavci, na noge pošteni mladeniči, zdramite se! Ne dajte se zasmehovati od ljudij, ki preklinjajo, kar je vam sveto, ki se norčujejo iz vas in vaših dragih, iz mišljenja vašega in mišljenja vaših očetov! Proč s tistimi, ki moli tujim brezverskim in protislovenskim spridencem izdajalske roke nasproti in hočejo tirati v pogubo vas in vaš dom! Pokažite, da ste na svoji zemlji vi gospodarji in da si od dedščine svojih očetov ne daste uropati ničesar, niti zemlje, niti poštenosti in poštenega mišljenja!

Da se v obsavskem obližju toliko potrebna verska in narodna zavednost razširi in najširše sloje, k temu pripomoči so gotovo v prvi vrsti sposobni mladeniški sestanki in dobro premišljene prireditve, s katerih se naj kakor z žarečega ognjišča širi zavednost v vsa srca, na vse strani.

Zato prihitite v nedeljo dne 26. junija na velik mladeniški sestanek tja, kjer je shodišče treh važnih pokrajin: gornje in spodnje Dolenjske in štajerske savinjske doline: V Radeče pri Zidanem mostu. Obsavsko okrožje Orla bo korakalo v prednjih vrstah slovenske mladine. Vršila se bo služba božja na prostem, potem pa bo mladeniško

zborovanje na istem mestu. Priglašeni so za govornike prvi izmed organizatorjev slovenske mladine. Popoldne pa bo obsavsko okrožje Orla nastopilo z javno telovadbo mladeničev Orlov nedaleč od trga Radeče na brodu čez Savo »pri Čotu«.

Vsled tega vabimo nele mladeniče in somišljenike obsavskega obližja na to važno prireditev, ampak tudi vrle somišljenike iz bolj oddaljenih slovenskih, posebno pa še dolenjskih krajev. Prihitite k nam v obilnem številu, naj bo že po železnici ali na ozaljšanih vozeh ali pa peš!

Spored bo sledeči:

1. Po dohodu vlakov sprejem ob savskem mostu v Radečah pri radeškem postajališču. Železniške zveze so jako ugodne, ker je ravno bližnji Zidan most križišče treh važnih železniških črt. Vlaki dojdejo:

Od Ljubljane ob 8. uri 55 minut na Zidan most. Tu naj udeležniki prestopijo na zagrebški vlak in se peljejo do Radeč; dohod ob 9 uri 28 minut. Vozni list naj si vsak vzame koj do Radeč.

S Štajerskega ob 8. uri 5 minut.

V smeri od Zagreba ob 7. uri 44 minut (izstop na postaji v Radečah).

Ob 10. uri služba božja na prostem, potem mladeniško zborovanje istotam.

3. Ob pol 1 uri skupno kosilo.

4. Ob 4 uri javna telovadba Orlov z »moreško«-sabljanjem na savskem brodu »pri Čotu« (dober četrt ure od Radeč, lep izlet!). Svira zagorska godba.

5. Po javni telovadbi velika ljudska veselica: godba, petje, šaljivi prizori, umetni ogenj itd. Za red in dobro postrežbo bo vse preskrbljeno.

Železniške zveze za odhod so tudi ugodne. Vlaki odhajajo z Zidanega mostu (Zidan most je od Radeč komaj pol ure):

Proti Ljubljani ob 7. uri 28 minut in ob 10. uri 44 minut.

Na Štajersko ob 8. uri 7 minut in ob 11. uri 3 minute.

Proti Zagrebu ob 8. uri 31 minut (iz postaje v Radečah).

Slovenski mladeniči, bratje, somišljeniki, na vsak način, kakor uvidite, imate lepo priliko za veličasten, podučen in zabaven izlet v naš kraj. Narodna dolžnost tirja, da 26. junija dan na radeško pohitite stran!

d Iz Štange. Shod sv. Antona smo obhajali v ponedeljek, to je 13. junija, in ga bomo še v nedeljo, 19. junija. — Žito lepo raste in kaže. Tudi mrva je lepa. Sadja pa razen jabolk ne bo veliko. Cvetelo je vse krasno, a redni dež je veliko pokvaril. — Ta teden je tudi k nam prišel nek tat; kradel je pri Tomažiču v Dragovskem in pri Šmicu na Sirmanskem hribu. V Litiji je pa v ponedeljek na semajni dan vzel darilnico z oltarja v cerkvi. Šolarji so pravili, da so ga v Kresnicah dobili in zvezali. Da bi bilo le res. — Naših ljudi je že 70 v Ameriki. Za našo duhovnijo veliko, Pa še silijo! Doma pa manjka

delavcev. Narobe svet. Bog daj ljudem pamet in malo zadovoljnosti!

d Dobropolje. Dva občna zboranja. Dne 29. maja je bil občni zbor posojilnice in kmetijskega društva. Posojilnica je imela v petnajstem upravnem letu 1,355.436 kron prometa. Hranilnih vlog je imela 940.881 kron in posojil 1,029.740 kron. Raznih podpor občinam in društvom se je dalo tekom leta 4017 kron, a je bilo vendar še dobička 1298 kron. Rezervni zaklad znaša 22.431 K. Udeležba na občnem zboru je bila silno velika. Nad 200 zadružnikov je bilo navzočih vsled agitacije župana Mustarja, ki bi bil rad prišel v načelstvo iz katerega ga je bil vrgel lanski občni zbor. Toda zadružniki so z veliko večino odklonili njegovo kandidaturo in izvolili stari odbor. Tudi sicer ni mogel ta mož mirovati na občnem zboru; zaletaval se je v tega in onega; prav mu ni bila šola, orgljanje in take stvari, ki na občni zbor posojilnice prav nič ne spadajo. Na občnem zboru je še zatrjeval, da mu je korist posojilnice prva stvar, a takoj po občnem zboru je začel hujskati proti posojilnici in drugo jutro je nesel dve hranilni knjižici, ki pa seveda nista njegovi, v liberalno kmečko hranilnico v Ljubljano. To je seveda silno značajno! Mož se je pokazal zopet v tisti barvi, kakor je bil takrat, ko je še volil z liberalno stranko. Odstaj ni več agent samo za »Vzajemno zavarovalnico« in kotle, ampak tudi za liberalno kmečko posojilnico. Prav tako, samo to naj pazi, da na lovu za novo provizijo ne izgubi stare. — **Kmetijsko društvo** obstoji štirinajst let. Lani je imelo denarnega prometa 206.654 K in blaga je prodalo za 77.744 kron. Čistega dobička je imelo 1113 K in rezervni zakladi znašajo okroglih 10.000 K. Namesto Mustarja in Preglsta bila izvoljena v odbor Jernej Marolt iz Kompolj in Franc Strnad iz Ceste. — **Živinorejska** zadruška je imela prošli teden nesrečo. Poginil ji je mlajši bik. S pomočjo kmetijskega društva zida svinjake za mrjasce in pripravlja sprehajališče za bike in mrjasce.

d Toča v Ajdovcu. Državni poslanec Jaklič je v državnem zboru vložil predlog za podporo oškodovanim kmetom.

d Izborna kupčija. Aj, aj! 20.000 kron provizije je spravil posredovalec med Zandonattijem in liberalno posojilnico ribniško. Od veselja je potem tlačil večji bankovec (pa ne tisočaka!) v tistega angeljčka, ki berači po gostilniških mizah za liberalno cirilmetodarijo.

Vinica. Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona sprejmite z ozirom na notico v »Domoljubu« št. 192 z dne 12. maja 1910. pod rubriko: »Zlata doba«. Belokranjska beda. Alkoholizem in izselništvo — sledeči popravek: Ni res, da bi jaz fabriciral vino v kletah, res je, da sem vedno prodajal le pristno vina. — Juraj Šterk.

Črnomelj. Dan 7. junija je za Črnomelj zgodovinsko znamenit. Ta dan so namreč naši liberalci v občinskem odboru vzdignili — obstrukcijo. G. župan Skubic je sklical sejo prejšnjega odbora in povabil k nji tudi oba namestnika drugega razreda, da bosta žrebala, kdo vstopi v odbor namesto odstopivšega g. Malneriča. Liberalcem to iz nekakega vzroka ni bilo všeč, pa so hoteli spraviti na glasovanje neko resolucijo. Ker pa je bilo tako postopanje zoper dnevni red, je gosp. župan takoj zaključil sejo. Tako se je končala prva obstrukcija črnomaljskih liberalcev. — Naše izobraževalno društvo je napravilo v nedeljo dne 5. t. m. izlet v Dragatuš. Da smo se dobro imeli, ni treba praviti. Dragatuščani so nas ljubeznjivo sprejeli in radi poslušali naše peje in tamburanje. Veliko zanimanja je imel za nas ondotni gospod nadučitelj Kosec. Nekaj dni prej je bil v Črnomlju, pa nas je svaril, naj nikar ne hodimo v Dragatuš, češ, da so tam ljudje precej »zlehnici«. No, mi se za to nismo dosti zmenili. Le nekoliko smo pogledali po Dragatušu, odkod bi morda prišli tisti »zlehnici«, pa smo videli le nekaj fantalinov, na poseben način uniformiranih. Ko smo vpraševali, kdo hi to bili, se nam je reklo, da so to g. Kosec »jegri«. Pravijo jim tudi »Oberharja«, kar je najbrž isto, kar nemško »Oberhaver«, to je po naše »nadpretepači«. No, nas so se bali in nam le od daleč delali parado. Za nami je prišlo tudi nekaj »naših sokolskih čukov«; pripeljali so seboj par deklet in z njimi urili pete po hreščočih zvokih harmonike. Pamet jim je namreč že popolnoma všla v pete; da bi si jo še odtod izhlili, skačejo in teptajo, da bi se skoraj tla vdrla. Da, Orel se dviga v jasne visave, a Sokol je postal vrabič, ki le po zemlji čivka.

Ribnica. Živinorejska in prašičje-rejska zadruga za župniji Ribnica in Dolenjavas se najvljudneje zahvaljuje slavnemu županstvu in občinskemu odboru občine Jurjevica za 100 K, ki jih je zadrugi dal v podporo. Ne veseli nas to toliko zaradi denarja in podpore same, ampak najbolj zato, ker vidimo, da so v odboru možje, ki nas razumejo, da bomo le s skupnim delom povzdignili živinorejo v naši dolini. Vsak začetek je težak, a mi napredujemo od tedna do tedna in če vidimo, da nas podpirajo možje, ki so vneti za napredek živinoreje, dobimo novega poguma. Lepa in dobičkanosna goveja živina bo v čast in korist naši dolini. In opustili se bomo tudi prašičjih prekupcev, ki uvažajo leto za letom prašičjo kugo s švercanimi prašiči. Ravno danes razglasha vlada zopet zaprtijo na prašiče za cel okraj. Kdo je je vzrok — ali mi kmetje? Mi imamo le škodo — na tisoče vsako leto. Zato naprej z združenimi močmi. — Odbor.

d št. Rupert. Hranilnica in posojilnica je imela preteklo nedeljo svoj letni občni zbor. Računski zaključek je prav ugoden. Od lanskega

leta se je vložilo čez 30.000 kron več, namreč 134.000 kron. Na posojilo se je dalo 135.000 K. Skupni promet znaša 581.000 kron ali 81.000 kron čez pol milijona. Stanje hranilnice je prav ugodno. Poleg hiše pred cerkvijo in posestva, kjer je mlekarna, ima še 6000 K svojega denarja. Lansko leto so hoteli liberalci s tem, da so agitirali zoper ljubljansko kranjsko hranilnico, skodovati tudi naši hranilnici, češ, stara hranilnica bo falirala. Zlobnost in hudobija! Ne bo falirala ne! Lastno premoženje in čez 350 zadržnikov ter poštenost načelnstva je porok za vsak vinar tako, kakor za tisočake! Z Bogom za ljudstvo in vsak poštenjak z vso vneto za hranilnico! — Mlekarna tudi lepo uspeva sedaj pod novim vodstvom in v novih prostorih. Udov je že čez 130. Podprta je sedaj že tako, da ne more pasti nikdar, če bodo le udje izpolnovali pravila poštenosti. Brez podpore seve nobena mlekarna ne more prospovati, posebno ne, ako ne poznajo reda in medsebojnega združnega smisla, katerega manjka ravno še Dolenjcu precej. — Vlak na Brezje in Bled je pokazal, žal, v pravi luči, kako so liberalci povsod. Duhovnikom vedno očitajo bisago in jih zmerjajo, samj bi se radi pa zastopaj vozili na stroške tistih, katere zmerjajo. In brunne duše, kaj pa te?!

Vače. Za načelnika v zagorskem zdravstvenem zastopu je bil dne 9. t. m. izvoljen soglasno naš vrli pristaš g. Anton Mrva, posestnik in trgovec na Vačah. — Pri županskih volitvah za občino Kandrše je bil za župana soglasno izvoljen vnovič Janko Obreza, za svetovalec pa Josip Zajc, Janko Zajc, Franc Lavtar ter Pankrac Kokoše, vsi odločni pristaši S. L. S. in večinoma naši farani. Sploh je okolica dobra, na Vačah pa širi in vzdržuje liberalstvo posamezni kričač, ki se ga pa dalje sliši nego tristo molčočih. — Občinski svetovalec Blagajna bo — kakor se sliši — od liberalnega občinskega odbora na Vačah dobil »zaupnico«, katere pa ne bo treba z grožnjami izsiliti. Če bo res, bo ravno tak liberalni »švindela«, kakor tisti podpis 4. in 5. marca. — Vprašamo predsednika »Kmetijske podružnice«, kdaj bo na dražbi oddana košnja mrve v kmetijski drevesnici? — Nevidnemu gasilnemu društvu na Vačah bodo Sokoli vrnili eno trompeto, toda — kdaj? — Na Vačah neki človek sliši na ime Blagajna. Po postavi mu morajo stariši še celo otroke pošiljati v poduk. Šolarji pa pravijo doma, da ga ni treba nič pozdraviti s »Hvaljen bodi Jezus Kristuse niti ko pride, niti ko uide iz šole. Ko otroci molijo, on baje molči. Najnovejši čas se med podukom zabava z izdelovanjem fotografij. V večernih urah pa še vedno zbira šolarje v sokolski telovadnici. Pa presneto je na nas hud, ker pravimo, da je deželni šolski svet to prepovedal. Bog je visoko, car je daleko. Telovaditi pa znajo fantiči! Dne 24. pr. m. je šel čez trg g. kaplan ob-

hajati, a tik za hrbtom se je znani sokolič na glavo postavil. Ko sta šla dne 6. t. m. krajni šolski predsednik in katehet čez trg, so šolski sokoliči za njima iz sokolske telovadnice osle kazali. Kar so že v Litiji pozabili, to znajo še naši sokoliči ter vpijejo »čuk« nad onimi, ki jih Blagajna ne mara. Vzgoja je pa taka! — Tudi nova »izobrazba«, ki je še na Vačah ni bilo, se sedaj širi. Dne 26. pr. m. so imeli Sokoli ponoči na trgu tekmo v taki kletvi, ki kriči do državnega pravdnika. V nedeljo, dne 5. t. m. sta dve žejni sokolici ujeli enega tička iz Gore, da so ga v Jeklinovi gostilni skubili celo noč. Drugi dve sokolici sta prišla isti dan obiskat dva fanta iz št. Vida nad Ljubljano, ker menda gori nimajo policijske ure, ki bi kar stala in tudi ne deklet, ki bi hotele krotati. Iz gostilne je sokolstvo hodilo od 9. ure zvečer do pol 3. ure zjutraj rjut pred kaplanijo. Dne 11. t. m. je naš g. kaplan dobil za hero na večna vrata eno golido stranišča. »Stranski stranišča« pa častitamo. Izobraženi ljudje si iščejo zadoščenja pri sodišču, le naši pravdanja vajeni »naprednjaki« se v onemogli jezi, kadar še laž nič ne pomaga, zatekajo v — stranišče. Naj nam ne zamerijo, če bomo odslej izkvarjenim propalicam rekli »Sokolici«. Sedaj saj vemo, kakšen mora biti »Sokol« in koliko se ga ceni. V nedeljo dne 12. t. m. je šel čast vačanskih sokolov v Ljubljano zastopat s par tovariši celo Kofetelnov »mladenič«, ki je bil pri velikonočni procesiji aretiran. Vse to je bilo treba kronati zopet s celonočnim krokom. Krajni šolski predsednik Pitus, ki ga vsi brez razlike strank potrebujemo in čislamo, ter občesposlovanj krajni šolski nadzornik Jakopič naj si pa v čast štejeta, če jih Blagajnetova stranka ne mara. Nam je to prav. Ker pa mi nismo nikogar na trgu zmerjali, ker so otroci naših somišljenikov vedno celo Blagajnetu skazovali dolžno čast, ker smo mirno prenašali sokolsko slavnost ter se niti enega plakata ne dotaknili, zato pa tudi kot c. kr. avstrijski državljani zahtevamo, da pristojna oblastva ukrenejo vse, da se ne bo napadalo tako nečuvno najboljših občanov, Marijine družbe, duhovščine itd. Kdor je zanesel razpor s posojilnico, občinskimi volitvami, »Slovenskim Narodom« in tako Sokolarijo — proč z njim.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici v lastni hiši št. 3 in 4, obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Daje posojila za cel okraj v poljubni visočini po 5% na intabulacijo, po 5 $\frac{1}{2}$ % na poroštvo. Hranilne knjižice drugih posojilnic sprejema kot gotov denar in se njih obrestovanje nič ne prekine.

1556 3-1

d Utopil se je v Erki 13letni Anton Špilar, ki se je učil pri svojem stricu v Kostanjevici pekovske obrti. V nedeljo

okrog pol dveh se je šel pri kostanjeviškem mostu kopat, četudi ni znal dobro plavati. Naenkrat mu je zmanjkalo tal, in kljub temu, da je bilo nekaj ljudi navzočih, ga nikdo ni mogel rešiti.

Notranjske novice

n Z Blok. Strela je udarila 4. t. m. v neki skedenj na Mramorovem, razklala šperovec na strehi in dasi je splotje s slamo krito, ni nič užgala. Izredna sreča! — Tat je vlomil v podružniško cerkev na Studenem. Priplazil se je skozi okno. Prav posebno brihten ni bil, ker bi že lahko po zunanosti spoznal, da ga tu ne čakajo bogve kaki zakladi ali denarji. Cerkvica je silno revna. Moral se je z malim zadovoljiti. Odnesele je nekaj purifikatorijev (kelhne rutice) in pa dva mala kovinska in štiri steklene svečnike. Še ti niso bili cerkvena last, ampak cerkovnikov. — V nedeljo, dne 5. junija, se je pokazala onemoglost in trnoba liberalne stranke na Blokah. Poskusili so ustanoviti podružnico liberalne Ciril-Methodove družbe. Lepaki so vabili na najobilnejšo udeležbo. In res! Prišla sta baje kar cela dva na shod, stari in mladi Klobarsar iz Runarskega. Vabili so z jedjo in pijačo, pa vse ni nič pomagalo. Kakor beže uši od mrhovine, tako gredo liberalci od svoje stranke.

Zveza nepolitičnih društev v Vipavi naznanja vsem članom in članicam, da se bo vršil njen občni zbor v nedeljo dne 3. julija ob 4 uri popoldne v Orlovi telovadnici s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. volitve novega odbora; 5. slučajnosti; 6. Ustanovitev podružnice »Slov. Straže«; 7. Skioptično predavanje. Z ozirom na važnost dnevnega reda se že sedaj opozarjajo vsa bratska društva, da pošljejo prav gotovo svoje odposlance. Pristop k predavanju imajo vsi člani in članice naših izobraževalnih društev ter je prost. — Za odbor »Zveze« v Vipavi: Jos. Božič t. č. tajnik.

n Vipavske novice. Vipavsko kopalnišče se je že oddalo svojem namenu! Kopalniška sezona se je pričela; zlasti ob nedeljah je mnogo ljudi — ki se vsele v prijaznem vipavskem paradižu. Velika večina ljudstva je zadovoljna s to napravo in pripozna velike zasluge za to res vnetemu g. županu. Vsa čast mu! Ko tujci zvedo za to res mično letovišče, upamo, da ga letom za letom obilneje posetijo. Vipavska občina dobi stalni dohodek. — Vipavsko okrožje Orlov ima svoj letni občni zbor 19. junija t. l. v Batujah. Brate predsednike, načelnike in njihove namestnike opozarjamo, da se zanesljivo udeležite! Začetek ob četrti uri popoldne. Na zdar! — 3. julija se ustanovi, kakor čujemo,

podružnica »Slovenske Straže« za vipavsko dolino. Pozor somišljeniki! Na agitacijo za »Slovensko Stražo«!

n V Rakitni je priredil shod dne 5. junija državni poslanec g. Gostinčar. Govoril je o delovanju državnega zbora in S. L. S. Ljudstvo se mu je skazalo hvaležno, ker ga je prišlo poslušat v obilnem številu.

Iz raznih krajev

Štajersko. Volivni boj v slovenjegraškem okraju. Z vsilo so se vrgli liberalci v boj za kandidata Kaca. Ker se čutijo same preslabe, zanašajo se na pomoč nemčurskih štajercijancev. Lepi narodnjaki ti liberalci. Na shodih nastopajo liberalci skupno z nemčurji. Naj le delajo kolikor jim drago, dne 4. julija bode blamaža liberalcev temvečja. — V Mariboru delujeta dve hranilnici; pri obeh sodelujejo tudi duhovni, vsled česar ljudstvo ne more spoznati, katera je ljudska in katera liberalna. — Taščo ubil. Pri Sv. Štefanu pri Žusmu je v soboto 4. junija Martin Pistivšek, ubil svojo 56 let staro taščo Lizo Koren, nakar se je sam javil sodišču. — Iz Savinje so potegnili v soboto dne 4. junija mrtvo truplo Ivana Pirca iz Topovelj. Ker je bil odpuščen iz polzelske tovarne je popival okrog in ko se je vinjen vračal iz gostilne domov iz Št. Petra se je prevrnil iz mosta v Savinjo. Ni ga skoraj tedna, da ne bi zabeležili nove žrtve alkohola s Štajerskega.

Koroško. Nadporočnik Hreglich se je ustrelil v oči in je popolnoma oslepel. — Od vlaka povozen. Na progi pri Otočah pri Celovcu so našli razmesarjeno truplo moške osebe, ki je prišla pod vlak. Glava in noge so bile odtrgane, pljuča in drob razmetane. Kdo je nesrečnež, se še ni dognalo. — Umrl je v Celovcu nagle smrti bankir Suppan, ki je bil tu di deželni poslanec za mesto Celovec. Pripadal je zmernejšim Nemcem in se ni zadiral krivično na Slovence. Oče bankirja Suppana je bil Slovenec, doma iz Kroke na Gorenjskem. — Sele. Po hudem in težkem volivnem boju so zmagali Slovenci z večino odbornikov. Vse sleparije in denar Südmarke ni mogel odvzeti nam zmage. — Borovlje. Občinski volitev so se letos udeležili tudi Slovenci. Dasi niso zmagali, vendar so dosegli vsaj lepo število volilcev, namreč 132. — Celovec. Kako zanimanje je med celovškimi meščani za občinske volitve, najlepše osvetljujejo zadnje volitve. Od 3000 volilcev se je udeležilo volitev le 178.

Goriško. Umrl je dne 1. junija na svojem domu v Oseku štanjelski kurat č. g. Anton Glešič v starosti 39 let na jetiki. — Državnozborske vo-

litve bodo 26. t. m. Slovenci se skoro gotovo ne udeležijo volitve. — V Tolminu se ustanovi novo katehetsko mesto. — Lega nazionale, društvo za ustanavljanje laških šol, je imela svoje glavno zborovanje v nedeljo v Gorici. Kljub silni agitaciji je le kakih šest hiš imelo razobešene zastave. — Št. Ferjan. Pri občinskih volitvah so liberalci popolnoma pogoreli; S. L. S. je zmagala z 12 glasovi. — V Št. Petru pri Gorici so otvorili preteklo nedeljo Zadružni dom. Isti dan se je vršil tudi občni zbor posojilnice v novem domu. — Banca popolare je imela občni zbor delničarjev, ki izkazuje, da je imela banka izgube 1,783.785 kron.

MARIJINIM DRUŽBAM.

Osrednje vodstvo Marijinih družb prosi svoje članice in člane, da se polnoštevilno udeležijo slovesnosti v **nedeljo, dne 10. julija.** Dopoldanske cerkvene slavnosti naj. se Marijine družbe udeležijo s svojimi zastavami.

Osebam, ki mnogokrat tožijo nad pomanjkanjem teka, pokaženim želodcem ali sploh motenjem prebave, priinese dnevna vporaba 3 jedilnih žlic zelo mile **Franc Jožef-ove** grenčice največjo olajšavo. Pri izredno bogati vsebini žvepleno-kisle soli se priporoča **Franc Jožef-ova** grenčica pred vsem v onih slučajih, kjer se mora želodcu dojavljati male množine tekočin. Priporočana od prvih zdravniških avtoritet svetovnega slovesa. 16

Dobre knjige

»Skrivrost najdenke«, znana, zanimiva povest, ki se je tako izredno priljubila vsem bravcem, ko je še izhajala v »Domoljubu«, je sedaj na razpolago z lepo naslovno sliko. Povest velja 60 v, kartonirana 90 v in se dobi v »**Katoliški Bukvarni v Ljubljani**« ter v »**knjigarni Ilirija v Kranju**«.

Naše Gorenjce opozarjamo, da dobe enako kakor v Ljubljani, tudi v »knjigarni Ilirija v Kranju« molitvenike v največji izbi in po nizkih cenah. Ta knjigarna ima tudi zalogo vsakovrstnih pisarniških potrebščin, podob, kipov, rožnih vencev, podob v finih izvršitvah in zelo nizkih cenah. Ker ima knjigarna Ilirija v Kranju neposredno zvezo z najboljšimi tovarnami po celi Evropi, se dobe tu najboljše izdelane devocijonalije po najnižjih cenah.

Za kratek čas

REŠITEV UGANKE.

To - bak.

Rešitev je poslalo 286 rešilcev, izmed katerih jih samo pet ni prav rešilo, ki so tako-le sklepali: Brada, žveplenka, smodka, planika, nagel — duhteč.

Izžrebani so bili:

1. Kranjc Anton, posestnik v Dobcu št. 11, p. Begunje pri Cerknici. Slemenik: Izdajavec.

2. Franc Kramar, Matena, p. Ig-Studenec pri Ljubljani. »Malo življenje«, dr. Detela.

3. Polda Kovačič, Smerje 37, p. Prem. Sardenko: V mladem jutru.

NESTLE-JEVA
Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Štetilna K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Ljubno, dne 30. majnika 1910.

Gospod

Franc Stupica, veletržec

v Ljubljani.

Podpisani posestniki kupili smo pri Vas 3 vratila (gepelne), 1 mlaitnico in 1 slamo-reznico.

Postavili smo si stroje sami in Vam moramo danes sporočiti, da delujejo isti dosedaj izborni in v našo popolno zadovoljnost, tako se Vam tem potom prav lepo zahvaljujemo za točno in dobro postrežbo.

Ob enem priporočamo vsakemu kmetovalcu, da si nabavi tako jednostavno vratilo, ki mu je v najtežjih kmetijskih delih kakor mlatev, rezanje, i. t. d. najboljša in najcenejša pomoč.

S spoštovanjem

Kokalj Ignacij, Cvenkel Anton, Praprotnik Jožef.

Župnik

na Igu pri Ljubljani, išče zanesljivega, poštenega hlapca in dekle

ki se na kmetijstvo razumeta. Služba se nastopi lahko takoj. — Viktor Koechler, župnik, pošta: Studenec pri Ljubljani. 1677 2-1

CLIMAX motorji na petrolej
Najcenejši obrat.
Bachrich & Co.
tovarna za motorje
Dunaj XIX/6
Holligangstädterstr. 83.

Mnenje gospoda dr. Ignatieff-a
Tirnovno.

Gospod J. Serravallo,
Trst.

Z ozirom na delovanje in moč Vašega Serravallovega Kina-vina z železom imam čast Vam naznaniti, da ono zaseda svoje mesto v terapovtiki, ker je krepilen in organizem obnavljačo pripomoček in je, kakor sem jaz sam izkusil v svoji klijenteli, dobro zdravilo za nekatere bolezni, n. pr. za malokrvnost, za razne šibkosti in druge nadloge organizma. Nazadnje je tudi lahko vžiten, kar je tudi znamenito. Z eno besedo: z njim sem jako zadovoljen v svoji praksi in kjer je potreba, ne zamujam pripisati Serravallovo Kina-vino z železom.

Tirnovno, 12. oktobra 1909.

Dr. Ignatieff.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE:

Praga, 8. junija: 49, 6, 56, 29, 84.

Gradec, 11. junija: 5, 60, 89, 12, 85.

Dunaj, 11. junija: 14, 34, 28, 40, 82.

Leposlovali mesečnik

Dom in Svet
stane za celo leto
K 10.— Naroča se v
Ljubljani.

LASE

od žensk strižene in
zmešane plačam samo
jaz najdražje, ker jih
nimam za lastni izdelek.

M. Podkrajšek
627 frizer 10-1
Ljubljana, Sv. Petra c. 32
v Levčevi hiši.

Le pri nas dobite pristno blago

Zelo ugoden nakup
40 metr. ostankov
cefra, volle, flaneli in drugega perila, blaga, krasne, dolge 1-3 m, izbrane pošilja po povzelju franko za 18 K dobro znanu razpošiljalnica 15-1

V. J. Havliček a bratr.
Podčhrad (Češko).
Vzorci teh ostankov se ne pošiljajo. Vzorci modnega blaga in manufaktur z najnižjimi cenami razpošiljamo franko.

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih korenin se vsiljujejo ameriški američanski zobe, posamezno ali cela zborja, izvenit nedelje in praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl
666 Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 7.

Puške!

Lancaster . od K 28.—
Flöbertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2.—
Samokresl . . . 5.—
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Kuverte s firmo,

- račune itd -

izvršuje natančno po
: naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

3 krat redilnejši od koruze
50 kg z vrečo K 11-50 od tovarne. I. za zrejo, II. pitanje.

Molko zviša množino mleka pri kravah za 1 $\frac{1}{2}$ do 2 litra na dan. K 7-50 za 50 kg od tovarne.

Zdr. tovarne za krmila a. dr.

Bratje Taussky
Dunaj II., Praterstr. 15.
Prospekt, Goldgrube' zastoj.
1564 12-1

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel Scillae, to je preparat, katerega zdravniki večkrat priporočajo.

V trajno delo sprejemem takoj **krojaškega nemočnika** **Jožef Humar**, krojaški mojster, pošta Podmelec, Primorsko. 1696 1-1

Ženitbena ponudba.

Samec star 40 let z 9000 K denarja, se želi poročiti na deželo, z blago gospodično ali vdovo, staro 26 do 38 let, ki bi imela nekaj premoženja. Ponudbe naj se pošiljajo pod »desna roka« postre restante Trst. 1667

Majhno posestvo je na prodaj, obstoječe iz hiše s kletjo, dobro zaraščena gozda in njiv, skupaj 9 oralov, 11 mernikov posevne, ob drž. cesti med Lukovico in Krašnju. Več se poizve pri M. Lešnjak, Devica Marija v Polju št. 23 pri Ljubljani. 1693

Dve posestvi naprodaj v Kozarjah
Na enem se lahko redi pet glav živine in na drugem sedem glav živine. Več se izve v Kozarjah št. 10, tridecet ure od Ljubljane. 1550 4-1

Razširjajte Domoljuba.

Mizarskega učenca, krepkega in poštenega, sprejme takoj Alojzij Trink, mizarski mojster, Ljubljana, Linhartova ulica št. 8. 1659 1-1

Ključavničarski učenec

se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v pouk pri Janezu Rakovec, Begunje, Gorenjsko. 1714

Lepo posestvo

proda iz proste roke podpisani posestnik v Lomah št. 16, občina Črni vrh nad Idrijo, vsled družinskih razmer. Posedstvo sestoji iz hiše, hleva, vezanega kozoča in svinjaka, vse v dobrem stanju. Dalje 284 ha zemljišča: njive, senožeti, gozd in pašnik, tudi dokaj sadnega drevja. Po dogovoru se prodajo tudi konji in druga živina in gospodarsko orodje. Več se poizve pri Francu Zigenu, Lome št. 16. 1677 1-1

V Ameriko

z novimi
parniki - velikanl, katerih vsaki obsega 20-25.000 ton, torej se enkrat večje kakor druge ladje. Pojasnila daje: 1703

FR. SEUNIG Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 28.